निपक्ष व निर्भिड वृत्तपत्र

आत्ताच एक्सप्रेस

छत्रपती संभाजीनगर
पाने : ४
किंमत : २.००
वर्ष : १५ वे
अंक : २५४ वा.
मंगळवार :१८ नोव्हेंबर २०२५

मुख्य संपादक- सुग्रीव मुंढे | E-mail:dainikattachexpress@gmail.com | E-Paper : http://attachexpress.in | Post Regd.No. ABD-441/2024-26 | RNI.No.MAH/MAR2011/39247

सार्वजनिक विद्यापीठांनी शैक्षणिक गुणवत्ता आणि राष्ट्रीय रँकिंग उंचावण्यासाठी प्रयत्न करावेत - मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

मुंबई / राज्यातील सार्वजनिक विद्यापीठांनी शैक्षणिक गुणवत्तेबरोबरच राष्ट्रीय-आंतरराष्ट्रीय रँकिंग सुधारण्यासाठी विशेष प्रयत्न करावेत, यासाठी प्रत्येक विद्यापींठात डिजिटल मॉनिटरिंगसाठी डॅशबोर्ड तयार करावा, असे निर्देश मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिले.

वर्षा निवासस्थानी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या अध्यक्षतेखाली राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण (छएझ) अंमलबजावणी आणि विकसित महाराष्ट्र २०४७ संदर्भात आढावा बैठक संपन्न झाली.

या बैठकीला उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री चंद्रकांत (दादा) पाटील, वित्त विभागाचे अपर मुख्य सचिव ओ. पी. गुप्ता उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाचे अपर मुख्य सचिव बी. वेणुगोपाल रेड्डी, मुख्यमंत्री कार्यालयाच्या प्रधान सचिव अश्विनी भिडे, मुख्यमंत्री कार्यालयाचे सचिव डॉ. श्रीकर परदेशी, तंत्रशिक्षण संचालक डॉ. विनोद मोहितकर, उच्च शिक्षण संचालक डॉ. शैलेंद्र देवळाणकर, कला संचालनालयाचे संचालक डॉ. किशोर इंगळे, उपसचिव प्रताप लुबाळ, सहसचिव संतोष खोरगडे आणि राज्यातील सर्व विद्यापीठांचे कुलगुरू, प्र-कुलगुरू उपस्थित होते.

मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले, उच्च शिक्षणातील शैक्षणिक गुणवत्ता, संशोधन, पायाभूत सुविधा, विद्यापीठ रँकिंगची सध्याची असलेली स्थिती याचे आत्मपरीक्षण करणे गरजेचे आहे. राष्ट्रीय-आतंरराष्ट्रीय पातळीवर विद्यापींठाचे रँकिंग वाढवण्यासाठी कृती आराखडा तयार करुन कालबद्ध नियोजन करावे. या कृती आराखड्याला अधिक गती देण्यासाठी ऑनलाईन डॅशबोर्ड तयार करावा, यासाठी राज्य शासन सर्वतोपरी सहकार्य करेल.

जागतिक स्पर्धेच्या युगात शैक्षणिक गुणवत्ता आणि कुशल मनुष्यबळ निर्माण करून रोजगार निर्मितीसाठी उद्योग क्षेत्राशी करार, इंटर्नशिप, अप्रेंटिसशिप, कौशल्याधिष्ठित अभ्यासक्रम तयार करून रोजगाराच्या संधी वाढवण्यासाठी विद्यापीठांनी प्रयत्न करावेत. खासगी विद्यापीठात नवनवीन कल्पना/ अभ्यासक्रम पुढे येत आहेत तसे सार्वजनिक विद्यापीठांनी गुणवत्तेकडे अधिक लक्ष द्यावे, असेही मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सांगितले.

यावेळी विकसित महाराष्ट्र २०४७ पर्यत सार्वजनिक विद्यापीठाचे उद्दिष्टे, राज्यातील सार्वजनिक विद्यापीठांची नॅशनल इन्स्टिटयूशनल रँकिंग फेमवर्क (एआयआरएफ) रँकिंग सुधारणा,शैक्षणिक सुविधा संदर्भात विभागाचे अपर मुख्य सचिव बी. वेणुगोपाल रेड्डी, यांनी सादरीकरण केले.

बैठकीत खालील मुद्यावर सविस्तर चर्चा करण्यात आली :-

एनआयआरएफ मध्ये सार्वजनिक विद्यापीठांची क्रमवारी वाढविण्यासाठी विशेष प्रयत्न करणे

महाराष्ट्राला जागतिक शिक्षणाचे गंतव्यस्थान बनवणे:राज्याबाहेर जाणारे विद्यार्थी रोखणे आणि एनआरआय व परदेशी विद्यार्थ्यांना आकर्षित करणे

उच्च-टीआरएल(टेक्नॉलॉजी रेडीनेस लेव्हल)संशोधन आणि व्यावसायिकदृष्ट्या मौल्यवान पेटंट्स निर्माण करणे

महाविद्यालयांमधील शिक्षणाची पातळी उंचावणे आणि विद्यार्थ्यांना जागतिक रोजगारासाठी तयार करणे.

अभ्यासक्रमांना भावी रोजगार बाजारातील कौशल्ये आणि ज्ञानाच्या मागण्यांशी संरेखित करणे.

जागतिक विद्यापीठांशी सहयोगासाठी विद्यापीठांच्या साधनसंपत्तीचा उपयोग करणे.

पुण्यातील TCS कंपनीने २५०० खढ कर्मचाऱ्यांना नोकरीवरुन काढले; कामगार विभागाची मोठी कारवाई, TCS कंपनीला नोटीस बजवाली ...

पुणे/ भारतातील सर्वात मोठी आयटी कंपनी असलेल्या टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेस (टीसीएस) मध्ये मोठ्या प्रमाणात कर्मचारा कपात करण्यात आली. ढउड कपंनीच्या पुण्यातील कॅम्पसमध्ये एकाचवेळी २५०० खढ कर्मचाऱ्यांना नोकरीवरु काढून टाकण्यात आले होते. नोकरी गमावणाऱ्या कर्मचाऱ्यांनी ढउड कंपनीवर अनेक आरोप केले होते. या आरोपींची दखल घेत कामगार विभागाने मोठी कारवाई केली आहे. ढउड कंपनीला नोटीस बजववण्यात आली आहे.

ऑक्टोबर २०२५ मध्ये टीसीएसने त्यांच्या पुणे कार्यालयातील सुमारे २,५०० कर्मचाऱ्यांना जबरदस्तीने किंवा अचानक कामावरून काढून टाकले. एनआयटीईएसचे अध्यक्ष हरप्रीत सिंग सलुजा यांनी कर्मचाऱ्यांना काढून टाकणे बेकायदेशीर असल्याचा आरोप केला होता. पुण्यातील ढउड ऑफिसमधील सुमारे २५०० कर्मचाऱ्यांना राजीनामा देण्यास भाग पाडल्याचा आरोप करण्यात आला होता. नॅसेंट इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी एम्प्लॉईज सिनेट (एनआयटीईएस) ने महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना लिहिलेल्या पत्रात हा आरोप केला होता. एनआयटीईएसचे अध्यक्ष हरप्रीत सिंग सलुजा यांनी या कर्मचाऱ्यांच्या कल्याणासाठी सरकारकडून त्वरित कारवाई करण्याची विनंती केली होती.

कामगार विभागाने कर्मचाऱ्यांच्या कपातीबाबत टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेस (TCS) कंपनीला नोटीस बजावली आहे. कामगार आयुक्तालयाने कर्मचाऱ्यांच्या कपातीबाबत कंपनीकडून स्पष्टीकरण मागणारी नोटीस बजावली आहे. नॅसेंट इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी एम्प्लॉईज सिनेट (NITES) च्या तक्रारीच्या उत्तरात ही कारवाई करण्यात आली आहे. कामगार आयुक्तांकडे तक्रार करण्यात आली.

जुलैमध्ये, छखढएड ने दावा केला होता की ढउड त्यांच्या एकूण १२,००० कर्मचाऱ्यांची कपात करण्याची योजना आखत आहे, ज्यामध्ये पुण्यातील २,५०० कर्मचारी समाविष्ट आहेत. संस्थेने कामगार आयुक्तांकडे तक्रार दाखल केली होती, ज्यामध्ये ढउड ने या कर्मचाऱ्यांना बेकायदेशीरपणे कामावरून काढून टाकल्याचा आरोप करण्यात आला होता. कामगार उपायुक्त निखिल वाळके यांनी या प्रकरणाची दखल घेतली आहे आणि टीसीएसला कारणे दाखवा नोटीस बजावली आहे. या नोटीसमध्ये टीसीएसला कर्मचाऱ्यांच्या कपात आणि बेकायदेशीरपणे कामावरून काढून टाकण्याच्या आरोपांवर त्यांची भूमिका स्पष्ट करण्यास सांगितले आहे. टीसीएसने अद्याप या प्रकरणावर सार्वजनिक निवेदन जारी केलेले नाही.

टीसीएसने पुढील वर्षभरात त्यांच्या कर्मचाऱ्यांपैकी सुमारे २ टक्के किंवा अंदाजे १२,००० कर्मचाऱ्यांना काढून टाकण्याचा निर्णय जाहीर केला आहे. तांत्रिक बदल आणि ऑटोमेशनच्या युगात कंपनीला अधिक कार्यक्षम आणि भविष्यासाठी सज्ज ठेवण्यासाठी हे पाऊल आवश्यक असल्याचे सागंत कंपनीने कर्मचारी कपात करण्याची घोषणा केली. अधिक काळ एका प्रोजेक्टवर काम करणारे कर्मचारी. -ख तसेच नवीन टून न शिकणारे, स्वत:ला अपडेट न ठेवणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना तीन महिन्यांचा नोटिस कालावधी देत सहा महिने ते २४ महिन्यांचे सेव्हरन्स पॅकेज देत कर्मचाऱ्यांना राजीनामा देण्यास सांगण्यात आले.

BJP चा तडकाफडकी मोठा निर्णय! थेट पत्रक काढत 'त्या' निर्णयापासून U Turn;'

पालघर / पालघर जिल्ह्यातील काशीनाथ चौधरी यांच्या पक्ष प्रवेशाला भारतीय जनता पार्टीचे प्रदेश अध्यक्ष रविंद्र चव्हाण यांनी तात्काळ स्थगिती दिली असल्याची माहिती प्रदेश माध्यम विभाग प्रमुख नवनाथ बन यांनी सोमवारी दिली. भाजपा प्रदेश कार्यालयात झालेल्या पत्रकार परिषदेत बन बोलत होते. प्रदेश सह मुख्य प्रवक्ते विश्वास पाठक, प्रवक्ते ओमप्रकाश चौहान यावेळी उपस्थित होते. पालघर जिल्हाध्यक्ष भारत राजपूत यांना याबाबतचे पत्र पाठविण्यात आल्याचेही बन यांनी नमूद केले.

...म्हणून केलेला पक्ष प्रवेश

काशिनाथ चौधरी यांना पालघर साधू हत्याकांड प्रकरणी साक्षीसाठी बोलावले होते. चौधरी यांचा सीबीआय अथवा सीआयडी यांनी केलेल्या तपासात कोठेही आरोपी म्हणून उल्लेख नाही. तपासातील अधिकृत नोंदींनुसार कोणत्याही प्राथमिक माहिती अहवालात किंवा आरोपपत्रामध्ये चौधरी यांचे नाव नाही. या सर्व माहितीची खातरजमा करून स्थानिक पातळीवर चौधरी यांना पक्षात प्रवेश देण्याचा निर्णय घेण्यात आला, असं बन यांनी स्पष्ट केलं.

उद्धव ठाकरेंच्या सरकारचा उल्लेख

पालघर साधू हत्याकांडातील दोषींना कठोर शासन व्हावे यासाठी भारतीय जनता पार्टीने आग्रही भूमिका घेतली होती. त्यावेळी सत्तेत असलेल्या उद्धव ठाकरे यांच्या सरकारने या हत्याकांडातील आरोपींना वाचविण्याचा प्रयत्न केला होता. पुरेशी चौकशी करून स्थानिक पातळीवर चौधरी यांच्या प्रवेशाचा निर्णय झाला. मात्र या प्रवेशानंतर समाज माध्यमांमध्ये तसेच प्रसार माध्यमांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर चर्चा झाल्याने या विषयाची संवेदनशीलता लक्षात घेऊन चौधरी यांच्या प्रवेशाला स्थगिती देण्याचा निर्णय घेण्यात आला, असं बन यांनी स्पष्ट केले.

ही वादग्रस्त व्यक्ती आहे कोण?

काशिनाथ चौधरी हे महाराष्ट्रातील पालघर जिल्ह्यातील स्थानिक राजकारणी आहेत.

ते पूर्वी राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे (शरद पवार गट) नेते होते. ते जिल्हा परिषद सदस्य (नळश्रश्रर झरीळीहरव चशालशी) म्हणून कार्यरत आहेत. पालघरच्या ग्रामीण भागातील आदिवासी व इतर समुदायांशी चौधरी संबंधित आहेत. ते स्थानिक पंचायत समिती आणि इतर राजकीय घडामोडींमध्ये सक्रिय आहेत. आता त्यांनी पवारांच्या पक्षाची साथ सोडून भाजपाचा झेंडा खांद्यावर घेतला होता.

मात्र आता हा पक्षप्रवेश रद्द करण्यात आला आहे. त्यासंदर्भातील पत्रकच भाजपा प्रदेशाध्यक्ष रविंद्र चव्हाण यांनी जारी केलं आहे.

भरती परीक्षेच्या निकालानंतर किमान चार दिवसात नियुक्तीपत्र द्यावे - मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

मुंबई/ शासकीय सेवांमध्ये विविध पदांच्या परीक्षांचे निकाल लागल्यानंतर विहित कार्यपद्धती अवलंबत किमान चार दिवसांमध्ये संबंधित उत्तीर्ण उमेदवाराला नियुक्तीपत्र देण्यात यावे, असे निर्देश मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिले. दरवर्षी जानेवारी महिना संपेपर्यंत उपलब्ध पदोन्नतींच्या जागांनुसार ७५ टक्के पदोन्नती देण्याचे निर्देशही दिले. नागरिक केंद्रित, जबाबदार आणि सुशासनासाठी मोठ्या प्रमाणावर प्रशासकीय सुधारणा करण्यात येत असून या सुधारणांमध्ये प्रत्येक विभागाने सक्रिय सहभाग नोंदवित आपला ठसा उमटवावा, असे आवाहनही मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी केले.

वर्षा निवासस्थानी सुशासनासाठी प्रशासकीय सुधारणा (गुड गव्हर्नन्स री-इंजीनियरिंग) बाबत सादरीकरण बैठक झाली. याप्रसंगी मुख्यमंत्री श्री फडणवीस आढावा घेताना निर्देशित करीत होते.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले, पदोन्नती हा प्रत्येक अधिकारी व कर्मचाऱ्यांचा जिव्हाळ्याचा विषय असतो. शासकीय सेवेत असताना पदोन्नती मिळाल्यानंतर मिळालेली जबाबदारीही यशस्वीपणे सांभाळण्याची क्षमता निर्माण होते. त्यामुळे दरवर्षीचा आढावा घेत जानेवारी अखेरपर्यंत विभागांनी ७५ टक्के पदोन्नती देण्याची कार्यवाही केली पाहिजे. या बाबीवर विभागांचे 'रँकिंग' करण्यात यावे.

मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले, प्रशासकीय सुधारणांमध्ये मागे पडलेल्या विभागांनी गतीने कार्यवाही पूर्ण करीत विभागाचे कार्य ठळकपणे अधोरेखित करावे. प्रत्येक विभागाने रिक्त पदांच्या संख्येनुसार आपले मागणी पत्र द्यावे, तसेच कार्यरत अधिकारी व कर्मचाऱ्यांचे नियमित प्रशिक्षण घेत, त्यांची क्षमता वृद्धी करावी.

शासनाच्या प्रत्येक विभागाने नियुक्ती नियम अद्ययावत करावे. बिंदू नामावली तपासून अचूक असल्याची खात्री करून घ्यावी. ही सर्व प्रक्रिया राबवितांना कालमर्यादेचे पालन करावे. विभागाने नियुक्ती नियम अद्ययावत करताना संबंधित पदाला सद्यस्थितीत आवश्यक असलेल्या जबाबदाऱ्यानुसार करावे. जेणेकरून भविष्यात या नियमांमध्ये तातडीने बदल करावे लागू नये, असेही मुख्यमंत्री फडणवीस यावेळी म्हणाले.

नागरिकांना सर्व सेवा विनाविलंब, सहजपणे उपलब्ध होण्यासाठी आपले सरकार २.० पोर्टल कार्यान्वित करण्यात यावे. राज्यात असलेले आपले सरकार केंद्र, सेतू केंद्र यांचे सक्षमीकरण करण्याचेही मुख्यमंत्र्यांनी सुचित केले.

मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले, सर्व विभागांच्या प्रशिक्षण संस्था एका छताखाली आणण्यात याव्यात. या प्रशिक्षण संस्थांच्या माध्यमातून नियमित प्रशिक्षणाचा प्रभावी कार्यक्रम राबविण्यात यावा.

सद्यस्थितीत आवश्यकतेनुसार विभागांनी प्रशिक्षण घेण्यात यावे. प्रशासनाच्या सुधारणांमध्ये विभागांनी आपला सहभाग नोंदवण्याचे आवाहनही त्यांनी केले.

बैठकीत अप्पर मुख्य सचिव (सेवा) व्ही. राधा आणि समग्र संस्थेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी गौरव गोयल यांनी सादरीकरण केले.

बैठकीस मुख्य सचिव राजेश कुमार, अपर मुख्य सचिव (प्रशासकीय सुधारणा) राजेश अग्रवाल, अपर मुख्य सचिव (गृह) इकबाल सिंह चहल, अपर मुख्य सचिव (वने) मिलिंद म्हैसकर, अपर मुख्य सचिव (परिवहन) संजय सेठी, अपर मुख्य सचिव (महसूल) विकास खारगे यांच्यासह विविध विभागांचे अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव आणि सचिव उपस्थित होते.

चुकलेली संघ निवड पराभवास जबाबदार

दक्षिण आफ्रिकन क्रिकेट संघ सध्या भारताच्या दौऱ्यावर असून या दौऱ्यातील पहिला कसोटी सामना कोलकाता येथील ईडन गार्डनच्या मैदानावर खेळला गेला. या पहिल्या कसोटीत भारत दक्षिण आफ्रिकेला सहज नमवून मालिके १- ० अशी आघाडी घेईल अशी अपेक्षा क्रिकेट प्रेमींना होती मात्र प्रत्यक्षात उलटेच घडले. या कसोटीत दक्षिण आफ्रिकन संघानेच भारतीय संघाचा ३० धावांनी आश्चर्यकारक पराभव केला. रविवारी कसोटीच्या तिसऱ्या दिवशी चौथ्या डावात भारतीय संघाला विजयासाठी आवश्यक असणाऱ्या अवघ्या १२३ धावा काढता न आल्याने मानहानीकारक पराभवास सामोरे जावे लागले. भारतीय संघाचा हा पराभव का झाला याची चर्चा क्रिकेट विश्वात रंगू लागली आहे. काहीजण या पराभवास खेळपट्टीस जबाबदार धरत आहे. संघ व्यवस्थापनाने अद्याप या पराभवाचे विश्लेषण केले नसले तरी ते ही या पराभवास खेळपट्टीस जबाबदार धरत आहे असे त्यांच्या एकूण देहबोलीवरून वाटते. संघ व्यवस्थापन खेळपट्टीस जबाबदार धरून स्वतःवरील जबाबदारी झटकत आहे. ही कसोटी ज्या खेळपट्टीवर खेळवण्यात आली होती ती फिरकीस धार्जिणी होती हे मान्य केले तरी याच खेळपट्टीवर पाहुण्या दक्षिण आफ्रिकन फलंदाजांनी भारताच्या चार फिरकी गोलंदाजांना तोंड देत पहिल्या डावात दीडशतकी व दुसऱ्या डावात शतकी धावा काढल्या. त्यांचा कर्णधार टेंबा बवुमा याने याच खेळपट्टीवर नांगर टाकून धीरोदत्तपणे अर्धशतक झळकावले.

भारतीय फलंदाजांना मात्र या धावा काढताना नाकी नऊ आल्या कारण या कसोटीसाठी जी संघाची निवड करण्यात आली होती तीच मुळात चुकीची होती. भारतीय संघात चार फिरकी गोलंदाज आणि दोन वेगवान गोलंदाज खेळवण्यात आले होते. भारतीय संघात तीन दर्जेदार फिरकी आणि दोन वेगवान गोलंदाज असताना चौथ्या फिरकी गोलंदाजांची गरज नव्हती त्या ऐवजी एक स्पेशालिस्ट फलंदाज खेळवला असता तर त्याचा संघास फायदा झाला असता. त्यात कर्णधार शुभमन गिल जायबंदी झाल्याने भारताचा आणखी एक फलंदाज कमी झाला त्याचाही फटका भारतीय संघाला बसला. कसोटी क्रिकेटमध्ये फलंदाजीतील तिसरा क्रमांक हा खूप महत्वाचा असतो. या क्रमांकावर खेळणारा फलंदाज हा संघाचा कणा असतो. संघ अडचणीत असताना एक बाजू लावून धरत धावफलक हलता ठेवण्याची जबाबदारी त्याची असते. राहुल द्रविड आणि चेतेश्वर पुजारा यांनी ही जबाबदारी चोख पार पाडली पण आता त्या क्रमांकावर चक्क फिरकी गोलंदाजाला खेळवण्यात येत आहे. संघ व्यवस्थापनाचा हा निर्णय चुकीचाच नव्हे तर मूर्खपणाचा वाटतो. हा संघ कसोटीसाठी निवडला आहे की टी २० साठी हेच समजत नाही कारण कसोटीत धावा करण्यासाठी लागणारे तंत्र आणि संयम या खेळाडूंकडे नाही. ऋतुराज गायकवाड, श्रेयस अय्यर, साई सुदर्शन, अजिंक्य रहाणे यांच्याकडे कसोटी क्रिकेटचे तंत्र आहे पण त्यांच्याकडे संघ व्यवस्थापन जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करत आहे. संघ व्यवस्थापनाच्या याच चुकीमुळे न्यूझीलंडने भारताला भारतात येऊन व्हाइट वॉश दिला होता. मागील वर्षी न्यूझीलंडने भारताला भारतात येईन ३ - ० ने हरवले होते. तेव्हाही न्यूझीलंडच्या फिरकी गोलंदाजांपुढे भारतीय फलंदाजी नांगी टाकली होती. आता त्याचीच पुनरावृत्ती दक्षिण आफ्रिका करतो की काय अशी भीती वाटते. कारण भारत प्रतिस्पर्धी संघासाठी फिरकीचे जाळे विणतो आणि या जाळ्यात स्वतःच अडकतो. न्यूझीलंड नंतर दक्षिण आफ्रिकन फिरकी गोलंदाजांनीही हे दाखवून दिले आहे. भारतीय फलंदाजांकडे फिरकी गोलंदाजी खेळण्याचे तंत्र नाही जी भारतीय फलंदाजी फिरकी खेळण्यास सर्वात सक्षम मानली जात होती तीच भारतीय फलंदाजी फिरकी गोलंदाजीपुढे कोलमडताना पाहणे खेदजनक आहे. आता दुसऱ्या कसोटीत तरी संघ व्यवस्थापनाने योग्य खेळाडूंची निवड करावी अन्यथा दक्षिण आफ्रिका देखील भारताला भारतात येऊन वाईट वॉश देण्याचा भीम पराक्रम करू शकतो.

संवादातून, सर्वांच्या सहभागातून समृद्ध राज्य साकारणार - मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

आत्ताच एक्सप्रेस
मुंबई प्रतिनिधी/ सरपंच संवाद हा 'क्यूसीआय'ने तयार केलेला प्लॅटफॉर्म, देशभरातील सरपंचांचा हक्काचा प्लॅटफॉर्म आहे. आज त्याच्यावर पंचवीस हजार सरपंचांसोबत एकावेळी आपण संवाद साधत आहोत ही अभिनंदनीय बाब आहे. या संवादातून ग्रामविकासात आलेली प्रगल्भता लक्षात येते. अशा सशक्त संवादातून निश्चितपणे आपण समृद्ध राज्य आणि समृद्ध देश तयार करू, असे प्रतिपादन मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी केले.

मुख्यमंत्री यांच्या वर्षा शासकीय निवासस्थानी आयोजित क्वालिटी कौन्सिल ऑफ इंडियाद्वारा तयार केलेल्या 'सरपंच संवाद' या डिजिटल प्लॅटफॉर्मवर राज्यातील तब्बल २५ हजार सरपंचांनी ऑनलाईन सहभाग नोंदवत मुख्यमंत्र्यांसोबत थेट संवाद साधला. त्यावेळी मुख्यमंत्री श्री.फडणवीस बोलत होते. यावेळी राज्यमंत्री योगेश कदम, 'मित्रा'चे मुख्य कार्यकारी अधिकारी प्रविण परदेशी, भारतीय गुणवत्ता परिषदेच्या नियामक मंडळ सदस्य हिमांशु पटे, ग्रामविकास विभागाचे प्रधान सचिव एकनाथ डवले, यांच्यासह अन्य संबंधित उपस्थित होते.

यावेळी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले की, ग्राम विकासाशिवाय राज्याचा व देशाचा विकास होऊ शकत नाही. केंद्र सरकारने गेल्या दहा वर्षांत ग्रामविकासाला प्राधान्य देत मोठ्या प्रमाणावर निधी उपलब्ध करून दिला. महात्मा गांधी, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज आणि संत गाडगेबाबा यांच्या ग्रामसमृद्धीच्या संकल्पनेतील समृद्ध आदर्श गाव निर्माण करण्यासाठी गावाच्या विकासकामांमध्ये लोकसहभाग आणि नेतृत्व या दोन गोष्टी महत्त्वाच्या ठरणाऱ्या आहेत.

गावांच्या सर्वांगीण विकासासाठी सरपंच हे परिवर्तनकर्ते आहेत. गावाचे नेतृत्व सरपंच करतात. त्यामुळे सरपंचांची थेट निवडणूक ही परिवर्तनाची मोठी पायरी ठरल्याचे सांगून मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले की, शासनाच्या योजना गावात पोहचवून गावांचा विकास करण्याचे काम सरपंच करतात. सरपंचांनी शेतकरी, महिला, बालक, आरोग्य, शिक्षण, पायाभूत सुविधा आणि महिला बचत गटांसाठी केंद्र-राज्य सरकारने दिलेल्या निधीचा सर्वोत्तम उपयोग करावा. कारण विविध योजना, अभियानातून गावांमध्ये मूलभूत काम उभे करता येते, याचे उत्तम उदाहरण म्हणजे जलयुक्त शिवार अभियानात राज्यात झालेले उल्लेखनीय काम ज्यामध्ये या योजनेने केवळ पाणी साठवणूक करत जलसंधारणाचेच काम केले नाही तर जलयुक्त शिवार अभियानातून गावात नेतृत्व, सामूहिक शक्ती यातून किती मोठ्या प्रमाणात परिवर्तन करता येते याची प्रचिती लोकांना आली. या अभियानाने शेतीतील प्रगतीची नवी दिशा दिली.

मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज अभियानामध्ये सगळ्या गावांनी अतिशय उत्तम काम केलं आहे. राज्यातील प्रत्येक गाव स्मार्ट ग्राम बनवण्याचा संकल्प व्यक्त करत मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले की, फायबर नेटवर्कनंतर आता स्टारलिंकच्या सहकार्याने सर्वोत्कृष्ट इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी गावापर्यंत दिली जाईल. स्मार्ट उपकरणांमुळे उत्पादकता वाढून शेतकऱ्यांचा खर्च कमी होईल, असे त्यांनी सांगितले.

सौर पंप योजनेत महाराष्ट्राचा लवकरच गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड सौर पंप योजना महाराष्ट्रात मोठ्या प्रमाणावर यशस्वी होत असून, जागतिक गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड महाराष्ट्राच्या नावावर होणार असल्याचे मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले. दिवसा पंप आणि रात्री घराला मोफत वीज - अशा खर्च बचतीच्या संकल्पना आता वास्तवात येत आहेत.

शासन नैसर्गिक शेतीची संकल्पना मिशन म्हणून राबवणार असून उत्पादन खर्च कमी करत शेतीला शाश्वत करण्यावर भर देत आहे.

राज्य सरकार दरवर्षी ५,००० कोटी कृषी क्षेत्रात गुंतवणूक करणार आहे कारण शेतीत गुंतवणूक केल्यावरच शेतीची उत्पादकता, आर्थिक लाभ वाढवता येणार असून महिला बचत गट, फूड प्रोसेसिंग, ठिबक सिंचन, यांत्रिकीकरण, शेतरस्ते, सौरग्राम, मूल्यशिक्षण अशा विविध योजनांच्या यशस्वी व्यापक अंमलबजावणीमुळेच खरा विकास शक्य होणार असल्याचे मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले.

क्यूसीआय, व्हीएसकेसी आणि अनुलोम यांच्या माध्यमातून गावांना प्रशिक्षण, तांत्रिक मदत आणि उत्कृष्टतेची संधी मिळत असल्याचे सांगून मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले, की, गुणवत्ता हीच खरी विकासाची गुरुकिल्ली आहे. विविध अभियान,स्पर्धा यांच्या माध्यमातून सरपंचांना नेहमी स्पर्धात्मक मोडमध्ये ठेवून प्रत्येक गावाला समृद्ध बनवण्याचा संकल्प सर्वांच्या सहभागाने यशस्वी करत समृद्ध महाराष्ट्र घडवू, असा विश्वास मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी व्यक्त केला.

उल्लेखनीय काम करणाऱ्या सरपंचांसोबत संवाद साधून मुख्यमंत्री यांनी यावेळी सर्व सरपंचांचे अभिनंदन केले. यावेळी ग्रामविकास, शेती, जलसंधारण, महिला सबलीकरण आणि स्मार्ट गाव या विषयांवर मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी मार्गदर्शन केले.

बालपणाच्या सुरक्षिततेची सामाजिक जबाबदारी ....

१८ नोव्हेंबर हा दिवस 'बाल लैंगिक शोषण, गैरवर्तन आणि हिंसाचार प्रतिबंध आणि उपचारांसाठी जागतिक दिन' (थेीश्रव ऊू षें ींहश झीशींशपींळेप ेष रपव क्शरश्रळपस षीे उहळश्रव डर्शुीरश्र एुश्रिेळींरींळेप, -लीीश, रपव तळेश्रशपलश) म्हणून जगभर साजरा केला जातो, आणि हा दिवस केवळ स्मरणाचा नाही, तर समाजाला मुलांच्या संरक्षणाची आणि पुनर्संचयाच्या जबाबदारीची पुन्हा एकदा जाणीव करून देणारा आहे. याच पार्श्वभूमीवर, नॅशनल क्राइम रेकॉर्ड्स ब्युरोच्या (छउठइ) उीळाश ळप खपवळर - २०२३ अहवालातील आकडेवारी मुलसंरक्षणाच्या दृष्टिकोनातून धक्कादायक कार्यप्रकरणे उघड करते. नॅशनल क्राइम रेकॉर्ड्स ब्युरोच्या अहवालानुसार २०२३ मध्ये देशभरात १७७३३५ मुलांविरुद्ध गुन्हे नोंदवण्यात आले आहेत, जो आकडा २०२२ च्या तुलनेत ९.२% ने अधिक आहे. मुलसंख्येनुसार, हा गुन्हे दर प्रति १००००० मुलांमध्ये ३९.९ इतका आहे, जो २०२२ मधील ३६.६ पेक्षा लक्षणीयरीत्या जास्त आहे.

नॅशनल क्राइम रेकॉर्ड्स ब्युरोच्या अहवालात दोन गुन्हेगारी प्रकार विशेषत: चिंताजनक आहेत. एक म्हणजे घळवपरिळपस रपव -लर्वीलींळेप ेष उहळश्रवीशप यात ७९८८४ प्रकरणे नोंदली गेली आहेत, म्हणजे अंदाजे ४५% सर्व बाल गुन्ह्यांचा भाग. दुसरा मोठा प्रकार आहे झीेींशलींळेप ेष उहळश्रवीशप षीा डर्शुीरश्र जषषशपलशी (झजउडज) -लीं अंतर्गत गुन्हे या श्रेणीत ६७६९४ प्रकरणे आहेत, जी एकूण गुन्ह्यांच्या सुमारे ३८.२% आहेत. हे आकडेगणित दाखवतात की मुलांना फक्त भौतिक हरवण्याचा धोका नाही, तर त्यांच्या लैंगिक सुरक्षिततेवरदेखील खोल धोक्यांची घंटा आहे.

झजउडज अंतर्गत, अहवालात शिपर्शीरींळींश ारीशुरश्र ींरींश्रीं प्रकारात ४०४३४ प्रकरणे आहेत, आणि यात ४०८४६ पीडित मुलांचा समावेश आहे. या प्रकारातील अपराधी ३९०७६ प्रकरणांमध्ये मुलांसाठी परिचित व्यक्ती होते म्हणजे कुटुंबातील सदस्य, शेजारी, नातेवाईक किंवा ऑनलाईन मित्र. हा विश्वासाचा दुरुपयोग आपल्या पारंपारिक सामाजिक संरचनांमध्ये किती खोलवर आहे हे उघड दाखवतो; जिथे मुलांचा संरक्षक असावा अशी अपेक्षा आहे, तेथेच शोषणाची शक्यता वाढते.

त्याचबरोबर अहवालात रससीरींरींशव ींरींश्रीं रपव हरीीाशपीं झजउडज च्या सेक्शन ८ व १० व खझउ च्या सेक्शन ३५४ अंतर्गत २२४४४ प्रकरणे नोंदवली गेली आहेत. हे प्रकार धमकावणे, सतत त्रास देणे, आत्म-सन्मान खालावणे या भावनिक आणि मानसिक हिंसेचे स्वरूप दर्शवतात, ज्या मुलांच्या मनावर खोल आणि दीर्घकालीन परिणाम करतात. या प्रकारांच्या माध्यमातून समाजाने मुलांच्या हक्कांचे पुनर्विचार करायला हवा केवळ कायदे पुरेसे नाहीत, तर संवेदनशीलता, विश्वास पुनर्स्थिती आणि पुनर्बांधणी देखील अत्यावश्यक आहे.

पीडित मुलांचे वयविभाजन पाहताना, अहवालात असे सांगितले आहे की ७६२ मुलं सहा वर्षांखालची, ३२२९ मुलं सहा ते बारा वर्षे, १५४४४ मुलं बारा ते सोळा वर्षे, आणि २१४११ मुलं सोळावी ते अठरावी वर्षे यामध्ये आहेत. एकूण ४०८४६ पीडित. हे वयोगट विभाजन हे दाखवते की या गुन्ह्यांचा प्रभाव ज्या वयोगटांमध्ये मुलं सर्वात अधिक असुरक्षित असतात त्यांच्या जाणीवशीलतेच्या टप्प्यावर तिथेच आहे. हे लहान वयात होणारे शोषण मुलांच्या आत्मविश्वास, सामाजिक संवाद, शैक्षणिक यश व भावनिक सुरक्षिततेवर खोलवर परिणाम करू शकतात, आणि हे प्रभाव समाजात दीर्घकाल टिकू शकेल.

राज्यानिहाय डेटा देखील चिंताजनक आहे. उदा. मध्य प्रदेशमध्ये २२३९३ प्रकरणे नोंदली गेली आहेत, तर महाराष्ट्रात २२३९० प्रकरणे आहेत. या आकड्यांमध्ये सामाजिक-आर्थिक असमानता, प्रशासकीय क्षमता, लोकसंख्या घनता आणि स्थानिक सुरक्षितता यांचा खोल संदर्भ आहे. या फरकांमुळे मुलांच्या संरक्षकतेच्या धोरणांमध्ये स्थानिक स्तरावर विशेष लक्ष देणे गरजेचे आहे; एकसारखी राष्ट्रीय धोरणे पुरेशी नसतात, कारण प्रत्येक भागाची आपली वैशिष्ट्ये आणि समस्या असतात.

डिजिटल युगात मुलांसाठी धोके अधिक गुंतागुंतीचे झाले आहेत. छउठइ डेटा दर्शवितो की सायबर गुन्ह्यांमध्ये मोठी वाढ झाली आहे, जिथे मुलांविरुद्ध ऑनलाईन फसवणूक, ब्लॅकमेलिंग, अश्लीलता आणि शोषणाचे प्रकार नवे प्रमाण घेऊन येत आहेत. तंत्रज्ञानाने मुलांना स्वतंत्र संवाद व माहितीचा प्रवेश दिला असला, तरी समानवेळी त्यांना नव्या प्रकारच्या असुरक्षिततेशी सामोरे जावे लागत आहे. शाळा, कुटुंबे आणि स्थानिक समुदायांनी मुलांना डिजिटल साक्षरता, ऑनलाईन सुरक्षिततेची माहिती आणि तक्रार नोंदविण्याच्या तंत्रज्ञानाचा वापर शिकविणे अत्यंत आवश्यक झाले आहे.

समाजशास्त्रीय दृष्टिकोनातून, हे सर्व आकडे शक्ती आणि अवलंबित्व यांच्या गुंतागुंतीवर आधारित आहेत. मुलांचा अवलंबित्व म्हणजे त्यांचा विश्वास असणारी व्यक्ती वा संस्था, पण जेव्हा अवलंबित्वाचा दुरुपयोग होतो, तेव्हा समाजातील संरचनात्मक असमानता, लिंगाधारित सत्ता, कलंक व मौन संस्कृती हे मुद्दे खोलवर उभी राहतात. मुलांना तक्रार करण्यासाठी सुरक्षित व्यासपीठ नाही किंवा त्यांनी आवाज उठावला तर लोक काय म्हणतील याची भीती असते, हे गंभीर असून हे बदलण्याचे दायित्व संपूर्ण समाजाचे आहे.

उपचाराचा स्तर म्हणजे हशरश्रळपस हा फक्त शारीरिक पुनर्प्राप्तीपुरता मर्यादित नाही. गुन्ह्यांनंतर मुलांना त्यांच्या मानसिक वेदना, आत्मविश्वास गमावलेलेपणा, भविष्यातील भीती यांवर काम करण्याचा मार्ग द्यायला हवा. यासाठी समुपदेशन, मनो थेरपी, कुटुंब-समुपदेशन, पुनर्बांधणी केंद्रे, शैक्षणिक पाठबळ आणि सामाजिक पाठबळ या सर्वांमध्ये समन्वय असणे आवश्यक आहे. समाजाने मुलांना पुनरजीवनाचा हक्क देण्याची संस्कृती विकसित करावी हे फक्त कायदेशीर कर्तव्य नसून नैतिक व मानवी दायित्व आहे.

कायद्याच्या पातळीवर, झजउडज -लीं आणि इतर कायदे उपलब्ध असले तरी त्यांची अंमलबजावणी आणि पुनरावलोकन महत्वाचे आहे. तपास प्रक्रियेतील विलंब, पुराव्यांची कमतरता, न्यायालयीन विलंब आणि दोषींच्या शिक्षेचा अभाव हे अडथळे कायम आहेत. यासाठी विशेष बाल-मैत्रीपूर्ण तपास यंत्रणा, त्वरित प्रतिसाद गट (ीरळिव ीशीेंपीश), समुपदेशन समर्थन आणि विशेष बाल न्यायालयांची आवश्यकता आहे.

समाजात बदल घडविण्यासाठी आवश्यक आहे व्यापक जनजागृती, सहभागी संरचना व सामुदायिक संवाद. शाळांमध्ये मुलांना बॉडी ऑटोनॉमी, ना म्हणण्याचा अधिकार व गुड टच-बॅड टच यावर शिक्षण देणे महत्त्वाचे आहे; पालकांसाठी संवाद कौशल्ये व संरक्षकतेबाबत प्रशिक्षण आयोजित करणे आवश्यक आहे; स्वयंसेवी संस्था व स्थानिक गट बाल संरक्षण मोहीम राबवू शकतात. माध्यमांनी दोषारोपापेक्षा पुनर्बांधणीच्या गोष्टींवर मार्गदर्शक संवाद निर्माण करणे आवश्यक आहे.

सरकारने दीर्घकालीन धोरणात्मक गुंतवणूक वाढवावी पुनर्बांधणी केंद्रे, समुपदेशन सेवा, डिजिटल सुरक्षितता संस्थांना पाठबळ, आणि शेल्टर होम्स यांसाठी निधी देऊन मुलांच्या पुनरजीवनाची पायाभरणी करावी. ही गुंतवणूक फक्त खर्च नाही तर समाजाच्या नैतिक आणि भावनिक स्वास्थ्यात एक गुंतवणूक आहे.

१८ नोव्हेंबरचा हा दिवस फक्त स्मरणाचा दिवस नाही तर तो एक संघटित सामाजिक संकल्पाचा दिवस असावा. समाजाने प्रतिज्ञा करावी की मुलांचे संरक्षण, त्यांचे पुनरजीवन आणि त्यांच्या हक्कांची राखणी यासाठी आपण एकत्र काम करू, कारण मुलांचं बालपण सुरक्षित असेल तरच आपला समाज खऱ्या अर्थाने प्रगत आणि मानवतावादी असेल. आपण फक्त निरीक्षक न राहू, तर कर्ते बनुया; कारण मुलांचे भवितव्य त्यांच्या सुरक्षेत व संरक्षणातच दडलेले आहे.

- डॉ. राजेंद्र बगाटे
(लेखक समाजशास्त्राचे अभ्यासक आहेत)

हाताने मैला उचलणाऱ्या सफाई कामगारांच्या नियुक्ती प्रतिबंध व त्यांचे पुर्नवसन अधिनियम, २०१३

महाराष्ट्र शासनाची 'मॅनहोलकडून मशिन होलकडे' ही योजना केवळ एक शासकीय योजना नसून, ती सामाजिक न्याय आणि मानवी प्रतिष्ठेच्या दिशेने टाकलेले एक मोठे पाऊल आहे. तंत्रज्ञानाचा आधार घेऊन, पिढ्यानपिढ्या शोषित असलेल्या एका समुदायाला अधिक सुरक्षित, प्रतिष्ठित आणि सन्मानाने जगण्याचा मार्ग दाखवणे, हे या योजनेचे यश आहे. या योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीमुळे महाराष्ट्र हे हाताने मैला उचलण्याच्या अमानवी प्रथेपासून मुक्त होणारे आणि आपल्या कर्मचाऱ्यांच्या कल्याणासाठी कटिबद्ध असलेले राज्य म्हणून ओळखले जाईल.

हाताने मैला उचलणाऱ्या सफाई कामगारांच्या नियुक्तीस प्रतिबंध घालणे व त्यांचे पुनर्वसन करणे अधिनियम, २०१३ हा भारतीय संसदेने संमत केलेला एक अत्यंत महत्त्वाकांक्षी आणि मानवी हक्कांना समर्पित कायदा आहे. अमानवी आणि अत्यंत धोक्याचे असलेले हाताने मैला साफ करण्याचे काम पूर्णपणे थांबवून, या पिढ्यानपिढ्या शोषित असलेल्या समुदायाला प्रतिष्ठापूर्ण जीवन जगण्याची संधी देणे, हे या कायद्याचे प्रमुख उद्दिष्ट आहे. भारतीय संविधानाच्या उद्देशिकेत नमूद केलेली व्यक्तीची प्रतिष्ठा आणि अनुच्छेद २१ मधील 'प्रतिष्ठापूर्वक जीवन जगण्याचा हक्क' या मूलभूत मूल्यांवर हा अधिनियम आधारित आहे.

हाताने मैला उचलणाऱ्या सफाई कामगारांच्या नियुक्ती प्रतिबंध व त्यांचे पुर्नवसन अधिनियम, २०१३ हा केवळ एक कायदा नाही, तर तो सामाजिक न्यायाचे आणि मानवी प्रतिष्ठेचे प्रतीक आहे. या कायद्यामुळे सफाई कर्मचाऱ्यांच्या जीवनात बदल घडवून आणण्याची आणि त्यांना शतकानुशतके चालत आलेल्या शोषणाच्या चक्रातून बाहेर काढण्याची मोठी संधी उपलब्ध झाली आहे. या कायद्याच्या कठोर अंमलबजावणीने, भारत खऱ्या अर्थाने समानता आणि बंधुता या संवैधानिक मूल्यांवर आधारित समाज निर्माण करण्याच्या दिशेने एक महत्त्वाचे पाऊल उचलेल.

मॅनहोलकडून मशिनहोलकडे ही महाराष्ट्र शासनाच्या नगर विकास विभागाने हाताने मैला उचलणाऱ्या आणि गटार सफाईच्या कामात गुंतलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या कल्याणासाठी सुरू केलेली एक अत्यंत महत्त्वपूर्ण आणि परिवर्तनकारी योजना आहे. या योजनेचा मुख्य आधार 'हाताने मैला उचलणाऱ्या सफाई कामगारांच्या नियुक्ती प्रतिबंध व त्यांचे पुर्नवसन अधिनियम, २०१३ असून या कायद्याची कठोर आणि परिणामकारक अंमलबजावणी करणे हे या योजनेचे उद्दीष्ट आहे. मानवी श्रम आणि जीवावर बेतणाऱ्या धोकादायक पद्धतींचा वापर थांबवून, अत्याधुनिक तंत्रज्ञान आणि यांत्रिक साधनांचा वापर करणे, हा या योजनेचा गाभा आहे.

भारतीय संविधानातील 'प्रतिष्ठापूर्वक जीवन जगण्याचा हक्क' सुनिश्चित करण्यासाठी, हाताने मैला साफ करण्याची अमानवी प्रथा समूळ नष्ट करणे आवश्यक आहे. हाताने गटारे आणि सेप्टिक टँक साफ करताना होणारे अपघात आणि विषारी वायूमुळे होणारे मृत्यू ही एक गंभीर राष्ट्रीय समस्या आहे. 'हाताने मैला उचलणाऱ्या सफाई कामगारांच्या नियुक्ती प्रतिबंध व त्यांचे पुनर्वसन अधिनियम, २०१३' नुसार, कोणत्याही व्यक्तीला सुरक्षा साधनांशिवाय मॅनहोलमध्ये उतरवणे आणि असुरक्षित परिस्थितीत काम करणे पूर्णपणे प्रतिबंधित आहे. या कायद्याचे उल्लंघन करणाऱ्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांवर कायदेशीर कारवाई करण्याची तरतूद आहे. या पार्श्वभूमीवर, केवळ प्रतिबंध घालून न थांबता, सकारात्मक आणि तांत्रिक उपाययोजना करून या कर्मचाऱ्यांना सुरक्षित आणि प्रतिष्ठापूर्ण रोजगार उपलब्ध करून देण्यासाठी 'मॅनहोलकडून मशिनहोलकडे' या महत्त्वाकांक्षी योजनेची सुरुवात झाली आहे.

भारतातील जातीय विषमतेमुळे निर्माण झालेली आणि दीर्घकाळ टिकून असलेली हाताने मैला उचलण्याची प्रथा ही केवळ अनारोग्यकारक नाही, तर ती सामाजिक अन्याय आणि शोषणाचे सर्वात मोठे प्रतीक आहे. या समस्येवर अधिक व्यापक, कठोर आणि पुनर्वसनावर भर देणारा कायदा करण्याची गरज ओळखली. या गरजेतूनच २०१३ चा हा अधिनियम अस्तित्वात आला. कायदा २०१३ लागू होऊनही, आजही देशाच्या अनेक भागांमध्ये ही प्रथा पूर्णपणे संपुष्टात आलेली नाही.

भारताच्या सामाजिक इतिहासातील सर्वात मोठी आणि अमानवी समस्या म्हणजे हाताने मैला उचलण्याची प्रथा. ही प्रथा केवळ अनारोग्यकारक नाही, तर ती जातीय भेदभावावर आधारित आणि मानवी प्रतिष्ठेचे उल्लंघन करणारी आहे. भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २१ नुसार नागरिकांना प्राप्त असलेल्या प्रतिष्ठापूर्वक जीवन जगण्याच्या मूलभूत हक्काचे संरक्षण करण्यासाठी, भारत सरकारने हाताने मैला उचलणाऱ्या सफाई कामगारांच्या नियुक्तीस प्रतिबंध घालणे व त्यांचे पुनर्वसन करणे अधिनियम, २०१३ हा कठोर कायदा संमत केला. हा अधिनियम १९९३ मध्ये लागू झालेल्या कायद्याची जागा घेतो, कारण १९९३ च्या कायद्यातील त्रुटींमुळे आणि कमकुवत अंमलबजावणीमुळे ही प्रथा पूर्णपणे थांबवता आली नव्हती. २०१३ चा हा अधिनियम केवळ प्रतिबंधात्मक न राहता, या कामात गुंतलेल्या व्यक्तींच्या सर्वांगीण पुनर्वसनावर भर देणारा, अधिक व्यापक आणि दंडात्मक तरतुदी असलेला आहे.

- जिल्हा माहिती अधिकारी, जालना

संक्षिप्त

विभागीय माहिती कार्यालयातील रद्दी विक्रीसाठी उपलब्ध

आत्ताच एक्सप्रेस

छत्रपती संभाजीनगर प्रतिनिधी/ माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाच्या छत्रपती संभाजीनगर येथील विभागीय माहिती कार्यालयातील वृत्तपत्रांची रद्दी विक्री करावयाची असल्याने वृत्तपत्र रद्दी खरेदीदार यांच्याकडून सोमवार, दि.२४ नोव्हेंबर, २०२५ पर्यंत दरपत्रके मागविण्यात आली आहेत. वृत्तपत्र रद्दी पाहणी कार्यालयीन कामकाजाच्या दिवशी सकाळी ११ ते ५ या वेळेत करता येईल. रद्दी विकत घेऊ इच्छिणाऱ्यांनी विभागीय माहिती कार्यालय, अरिहंत बिल्डींग, सिटीजन्स हॉटेल समोरील गल्ली, खडकेश्वर, मिल कॉर्नर, छत्रपती संभाजीनगर येथे दरपत्रक सादर करावेत, असे आवाहन उपसंचालक (माहिती) कार्यालयातर्फे करण्यात येत आहे. अधिक माहितीसाठी दूरध्वनी क्रमांक ०२४०-२३३१०८५ यावर संपर्क साधावा.

रस्त्यावर उभ्या असलेल्या उसाच्या ट्रॅक्टर ट्रालीला धडकून तरुणाचा जागीच मृत्यू

आत्ताच एक्सप्रेस

खुलताबाद प्रतिनिधी / खुलताबाद खुलताबाद तालुक्यातील पळसवाडी येथे. राष्ट्रीय महामार्ग सोलापूर धुळे वरती खुलताबाद तालुक्यातील गल्लेबोरगाव जवळ (दि.१५) शनिवारी रात्री दहा वाजता झालेल्या अपघातात पळसवाडी येथील ज्ञानेश्वर साईनाथ ठेंगडे (वय ३६) दुर्दैवी मृत्यू झाला.रस्त्यावर एम एच २० एच बी ०७२४ उसाने भरलेल्या ट्रॅक्टरची डबल ट्राली उभी होती तर ट्रालीला कोणता ही रिफ्लेक्टर, लाइट किंवा इशारा न लावल्याने हा गंभीर अपघात घडल्याची प्राथमिक माहिती मिळत आहे. मयत ज्ञानेश्वर ठेंगडे हा मोटारसायकल क्रमांक (महा २० एफ आर ९४८३)

वरून गल्लेबोरगाव येथून आपल्या गावाकडे (पळसवाडी) जात असताना महामार्गावर उभी असलेल्या ट्रालीवर जोरदार धडक बसली. धडक इतकी भीषण होती की मोटारसाय कलचा पुढील भाग पूर्णपणे चिरडला गेला आणि तरुण दूर फेकला गेला. जागीच त्याचा मृत्यू झाला. अपघाता नंतर परिसरातील नागरिकांनी एकच धाव घेतली. त्यांनी तत्काळ खुलताबाद पोलिसांना घटनास्थळाची माहिती देत मदतीसाठी पाचारण केले. व मयत ज्ञानेश्वर ठेंगडे याचा मृतदेह शवविच्छेदना वेरूळ येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्र येथे करण्यात आले शवविच्छेदना करून मृतदेह नातेवाईकाचे ताब्यात देण्यात आले रविवारी सकाळी ११ वाजता पळसवाडी येथील स्मशानभूमीत अंत्यसंस्कार करण्यात आले. त्यांच्या पश्चात पत्नी,आई, दोन मुली, एक मुलगा असा परिवार आहे.

बुद्ध लेणी परिसरातील भूमाफियांचा उच्छाद! जिल्हाधिकारी कार्यालयाचा कडक इशारा - पोलीस आयुक्तांना गुन्हे दाखल करण्याचे निर्देश

आत्ताच एक्सप्रेस

छत्रपती संभाजीनगर प्रतिनिधी/ ऐतिहासिक, संवेदनशील आणि पुरातत्त्वदृष्ट्या अमूल्य असा बुद्ध लेणी परिसर गेल्या काही महिन्यांपासून भूमाफियांच्या अवैध कारवायांनी हादरला आहे. पुरातन लेण्यांच्या वारशाला धोक्यात आणणारी बेकायदेशीर प्लॉटिंग, अनधिकृत बांधकामे, नकळत वाढणारी वस्ती, तसेच सरकारी जमीन बळकावण्याचे अनेक प्रकार नागरिकांनी वारंवार स्थानिक प्रशासनाच्या निदर्शनास आणून दिले होते. अखेर सातत्याने वाढत चाललेल्या तक्रारी आणि वाढत्या सामाजिक दडपणामुळे प्रशासनाने कठोर भूमिका घेत धडक मोहीम राबविण्याचे ठरवले आहे.

निवेदनाने प्रशासनाला जाग

राज्यघटना बचाओ संघर्ष संघाचे जिल्हाध्यक्ष श्री. गणेश किसनराव महाले यांनी दिनांक २० ऑक्टोबर २०२५ रोजी सादर केलेल्या विस्तृत निवेदनात बुद्ध लेणी परिसरातील अनेक गंभीर अनियमितता अधोरेखित केल्या होत्या. यात -

* अवैध प्लॉटिंगचे धडाधड व्यवहार,
* कोणतीही परवानगी न घेता केलेली बांधकामे,
* सरकारी नियमांचे जाणीवपूर्वक उल्लंघन,
* तसेच लेण्यांच्या पुरातन वास्तूला धोका पोहोचेल अशा विकासकामांचा समावेश होता.

या निवेदनातून समोर आलेल्या तथ्यांना अत्यंत गंभीर मानत जिल्हाधिकारी कार्यालयाने तातडीने कारवाईस सुरुवात केली. महाले यांच्या मागणीनुसार संवेदनशील परिसरातील बेकायदेशीर क्रियाकलाप पूर्णपणे रोखावेत, अशी जोरदार मागणी करण्यात आली होती.

जिल्हाधिकारी कार्यालयाची कठोर भूमिका

निवेदनातील आरोपांची पाहणी करताच जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी कार्यालयाने आक्रमक पवित्रा घेत संबंधित महसूल प्राधिकरण, उपजिल्हादंडाधिकारी आणि जिल्हा खनिकर्म अधिकारी यांना 'तात्काळ आणि निर्णायक कारवाई' करण्याचे स्पष्ट निर्देश निर्गमित केले. गृह विभागाच्या परिपत्रकाचा दाखला देत अवैध बांधकामांवर आणि नियमबाह्य प्लॉटिंगवर तातडीने पालिका व महसूल यंत्रणेने संयुक्त मोहीम राबवावी, असे आदेश देण्यात आले आहेत.

तसेच, अर्जदारासही प्रकरणातील कायदेशीर स्थिती, जमीन नोंदी, प्लॉटिंग परमिशन, बांधकाम परवाने, आणि सरकारी जमिनीवरील कब्जासंबंधी सविस्तर स्पष्टीकरण देण्यास सांगण्यात आले आहे.

पोलीस आयुक्तांना गुन्हे दाखल करण्याचे निर्देश

हा संपूर्ण मुद्दा गुंतागुंतीचा आणि गंभीर असल्याचे लक्षात घेऊन जिल्हाधिकारी कार्यालयाने थेट जिल्हा पोलीस आयुक्तांना स्वतंत्र प्रतिलिपी पाठवली आहे. त्यात -

* अवैध प्लॉट विक्री,
* सरकारी जमिनीवरील अतिक्रमण,
* फसवणूक,
* तसेच पुरातन वारशाला हानी पोहोचवणाऱ्या कामांबाबत

तत्काळ गुन्हे दाखल करण्याच्या स्पष्ट सूचना दिल्या आहेत.

पोलिसांनी आवश्यक तपास करून दोषींना ओळखावे, त्यांच्या विरुद्ध संबंधित कायद्यांनुसार कडक गुन्हे नोंदवावेत, आणि संपूर्ण रॅकेटचा पर्दाफाश करावा, असेही आदेशात नमूद करण्यात आले आहे.

भूमाफियांवर संकटाची छाया

प्रशासनाच्या या कारवाईनंतर अवैध प्लॉटिंग करणारे भूमाफिया, मध्यस्थ एजंट, परवाना न घेता पायाभूत सुविधा उभारत असलेले विकासक, तसेच सरकारी जमिनीवर अतिक्रमण करणारे काही प्रभावशाली गट मोठ्या अडचणीत येण्याची चिन्हे दिसत आहेत.

भविष्यात या परिसरातील प्रत्येक बांधकाम, प्रत्येक जमीन व्यवहार,

आणि प्रत्येक विकासकामावर कडक देखरेख ठेवली जाणार असल्याचे संकेत जिल्हाधिकारी कार्यालयाने दिले आहेत.

नागरिकांची प्रतिक्रिया : निर्णयाचे स्वागत

स्थानिक नागरिकांनी प्रशासनाच्या या धाडसी पावलाचे स्वागत केले आहे.

त्यांचे म्हणणे :

* इतिहास धोक्यात घालणाऱ्यांवर कडक कारवाई हवीच,
* अनेक वर्षांपासून सुरू असलेल्या अवैध प्लॉटिंगचा आता अंत होईल,
* जिल्हाधिकारी कार्यालयाने दाखवलेली तत्परता प्रशंसनीय,

अशा भावना नागरिकांनी व्यक्त केल्या आहेत.

बुद्ध लेणी परिसराचे सर्वांगीण संरक्षण

या निर्णयानंतर तीन महत्त्वाच्या आघाड्यांवर प्रशासन सक्रिय झाले आहे :

१. अवैध विकासकामांचा संपूर्ण बंदोबस्त
२. पुरातन वारशाचे काटेकोर संरक्षण
३. दोषींवर जलदगतीने कायदेशीर कारवाई

यामुळे बुद्ध लेणी परिसराला नव्याने संरक्षणात्मक चौकट मिळण्याची, अवैध विकासावर अंकुश बसण्याची आणि परिसर पुन्हा सुरक्षित करण्याची मोठी शक्यता निर्माण झाली आहे.

ऐतिहासिक बुद्ध लेणी परिसराचे जतन आणि संरक्षण करण्यासाठी सुरू झालेली ही मोहीम पुढील काही दिवसांत अधिक वेगाने राबवली जाण्याची दाट शक्यता आहे.

गाजगाव येथील गं भा.लक्ष्मीबाई आसाराम थोरात यांची देहदानाची इच्छापूर्ती केले प्रार्थिवदान .. ...

आत्ताच एक्सप्रेस

गंगापूर प्रतिनिधी/ फिरोज मन्सुरी

/ गंगापूर तालुक्यातील गाजगाव येथील थोरात कुटुंबियांनी आईचे देहदान दि १८/८/२०१८ रोजी देहदान व अवयव दान शिबिर गाजगाव येथे झाले होते.ते शिबिर .कैलास कांबळे सर व .प्रेम(बापू) थोरात व ज्ञानेश्वर गवळी.मित्रमंडळी नी आयोजित केले होते. दरम्यान त्यावेळी शासकिय रुग्णालय छत्रपती संभाजी नगर चे डॉ .प्रा.शिवाजी सुक्रे व डॉ.स्वाती अंबेकर हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते आणि त्याविषयी मार्गदर्शन केले होते.आणि त्या शिबिरात देहदान व अवयव दानाचे फार्म डॉक्टरांनी फॉर्म भरून घेतले होते. त्याचवेळी गं.भा. लक्ष्मीबाई आसाराम थोरात यांच्यासह आठरा ते विस जणांनी आपले देहदान व अवयवदान फार्म भरुण देण्यात आले होते यावेळी उपस्थित .कैलास कांबळे सर .प्रेम थोरात. रंगनाथ कळसकर काका. गुलाब शाह. स्व.दादा पा.ठोंबरे मामा. सर्जेराव पा.धुमाळ.श्री.रुस्तुम पा.धुमाळ. ज्ञानेश्वर गवळी शिवाजी धुमाळ. गणेश राव काळवणेसह व इतर मंडळी मोठ्या प्रमाणात उपस्थित होते.

भगवद गीता का श्लोक

न जायते म्रियते वा कदाचिन, नायं भूत्वा भविता वा न भूयः। अजो नित्यः शाश्वत-ोऽयं पुराणो, न हन्यते हन्यमाने शरीरे अर्थः आत्मा का न जन्म होता है, न मृत्यु। यह नित्य, अजर, अमर और शाश्वत है। इसलिए आत्मा के शरीर के नष्ट होने पर शोक नहीं करना चाहिए।धन्य त्या थोर माता त्यांनी देहदान ही केला असे त्रिवार वंदन त्या मातेला भावपूर्ण श्रध्दांजली ...

आणि दि.१६ /१०/२०२५ रोजी गं.भा.लक्ष्मीबाई आसाराम थोरात यांचे दुःखद निधन झालं आणि दुःखद निधन झाल्यानंतर त्यांच्या मनस्वी इच्छा नुसार त्यांचे सुपुत्र व सुपुत्र थोरात कुटुंबांनी देह दान व पार्थिवदान केले. मुलगा नवनाथ आसाराम थोरात सिताराम आसाराम थोरात प्रेम आसाराम थोरात.मुली.सौ. मथुराबाई शेषराव पाटेकर.व गं.भा.शांताबाई तिवाडे व थोरात परिवार.गाजगाव परिसरामध्ये देहदान नाची ही पहिलीच प्रेरणादायी घटना आहे म्हणून थोरात कुटुंबाचं कौतुक केलं जात आहे आईस भावपूर्ण श्रध्दांजली...

राष्ट्रसंत गाडगेबाबा आदर्श समाजसेवक पुरस्काराने निसर्गमित्र सन्मानित

(मरावे परी कीर्तिरूपे उरावे ऐसे कार्य करावे - देविदास थोरात)

आत्ताच एक्सप्रेस

कन्नड ग्रामीण प्रतिनिधी/सुनिल निकम/ कन्नड तालुक्यातील सैनिकांचे गाव अशी ओळख असलेल्या नाचनवेल येथील भूमिपुत्र ध्येयवेडा निसर्ग मित्र म्हणून संपूर्ण महाराष्ट्रभर ओळख निर्माण केलेले देविदास थोरात यांना वृक्षारोपण, निसर्ग संवर्धन, पशुपक्ष्यांसाठी दाणापाणी करणे, जखमी पशुपक्ष्यांना जीवनदान देणे, विहिरीत पडलेल्या प्राणी पक्षाला वाचवणे, देहदान सर्वश्रेष्ठ दान मरणोत्तर पती-पत्नीने देहदान संकल्प, तसेच रक्तदान सर्वश्रेष्ठ दान करून अनेकांना जीवन संजीवनी दिली आहे,

दरवर्षी एक दिया शहीदो के नाम उपक्रम, कारगिल विजय दिन, तसेच शहीद जवानांच्या स्मरणार्थ वृक्षारोपण महापुरुषांच्या स्मरणार्थ वृक्षारोपण संगोपन, प्लास्टिकचे दुष्परिणाम विषयी जनजागृती, रानभाज्या, वनस्पती विषयी माहिती व जनजागृती , मृत माकडांचे अंत्यसंस्कार करणे, विविध जयंतीनिमित्त स्तुत्य उपक्रम राबवणे, असे उपक्रम व कार्य निस्वार्थ सेवा निस्वार्थ श्रमदान गेल्या दहा-बारा वर्षांपासून प्रामाणिकपणे करत आहे याच कार्याची दखल घेऊन त्यांना सौऊ ज्योती फाउंडेशन आयोजित करण्यात आलेल्या राष्ट्रीय भारत भूषण पुरस्कार सोहळा २०२५ भारत इतिहास संशोधन मंडळ पुणे येथे राष्ट्रसंत गाडगेबाबा आदर्श समाजसेवक पुरस्काराने गौरविण्यात आले . त्यांचे

संपूर्ण महाराष्ट्रातून विविध क्षेत्रातून कौतुक होत आहे. प्रत्येकाने या जीवनाचे सार्थक करावे मरावे परी कीर्तिरूपे उरावे ऐसे राष्ट्रहिताचे कार्य करावे असे मत त्यांनी सत्कार प्रसंगी व्यक्त केले.

माझे संपूर्ण आयुष्य मी निसर्ग संवर्धन पशुपक्षी संवर्धन व सैनिकांच्या सेवेसाठी अर्पण केले आहे असे मत निसर्ग मित्र देविदास थोरात यांनी व्यक्त केले.

काळेगाव सज्जाचे तलाठी के.डी. बिराजदार यांची बदली करण्यात यावी-अविनाश गाताडे

आताच एक्स्प्रेस

केज/प्रतिनिधी / केज तालुक्यातील काळेगाव सज्जाचे तलाठी के.डी.बिराजदार हे शेतकऱ्यांची जाणून-बुजून आडवणुक करून सज्जावर न येणे केज येथील ऑफिसला पण केव्हातरीच येणे व कामाबाबत विचारणा केली तर उडवा उडवीची उत्तरे देत असल्या कारणाने त्यांची इतरत्र बदली करून त्यांच्या जागेवर दुसऱ्या तलाठ्यांची नेमणूक करण्यात यावी अशा मागणीचे लेखी निवेदन काळेगावचे सरपंच अविनाश गाताडे यांनी तहसीलदार केज यांच्याकडे केली आहे.

याबाबतची सविस्तर माहिती अशी की, केज तालुक्यातील काळेगाव सज्जला तलाठी म्हणून के.डी. बिराजदार हे सध्या कार्यरत आहेत. ते तलाठी सज्जावर तर कधी येतच नाहीत. पण केज येथील ऑफिसला शेतकरी गेले तर तेथेही भेटत नाहीत.न जाणून एखाद्या वेळी भेट झाली तर सदरील शेतकऱ्यास उडवा उडवीचे उत्तरे मिळत आहेत. सध्या बऱ्याच शेतकऱ्यांना अनुदान मिळालेले नाही. याचे कारण काय असावे यासाठी शेतकरी तलाठ्याकडे चक्रा मारत आहेत.

तर तलाठी ऑफिसला नाहीत त्यामुळे शेतकरी सध्या हवालदिल झालेले आहेत. अनुदानासाठी कोणाला भेटायचे हा प्रश्न निर्माण झालेला आहे. व अनुदान कसे मिळेल,त्रुटी काय आहे याची माहिती मिळू शकत नाही.

एखाद्या वेळी तलाठी साहेब न जाणून शेतकऱ्यास भेटले तर ते उडवा उडवीची उत्तरे देऊन परत पाठवतात व शेतकऱ्यांचे कोणतेही काम करण्याचा त्यांचा मानस दिसून येत नाही. त्यामुळे तात्काळ सदरील तलाठी यांची काळेगाव सज्जातून बदली करून दुसऱ्या तलाठ्यांची नियुक्ती

करून शेतकऱ्यांची अडकलेली कामे तात्काळ करण्यासंदर्भात योग्य ती कारवाई करण्यात यावी असे लेखी निवेदनात सरपंच अविनाश गाताडे यांनी म्हटले आहे. निवेदनावर सरपंच अविनाश गाताडे यांची स्वाक्षरी आहे.

घनसावंगी नगर पंचायतीचे नगरसेवक देवनाथ जाधव यांचा शिवसेनेत प्रवेश

आताच एक्स्प्रेस

घनसावंगी (प्रतिनिधी)/ सोपान वाघमारे/ घनसावंगी तालुक्यातील जेष्ठ नेते देवनाथ जाधव नगर पंचायतीचे स्वीकृत नगरसेवक म्हणून कार्यरत असलेले शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) या गटाचे पक्षाचे ज्येष्ठ नेते देवनाथ जाधव यांनी काल दिनांक १२ नोव्हेंबर २०२५, बुधवार रोजी जालना येथे झालेल्या शिवसेना कार्यकर्ता महाळाव्यात माननीय मुख्यमंत्रीश्री एकनाथ शिंदे साहेब यांच्या शिवसेनेमध्ये जाहीर प्रवेश कला आहे.

यावेळी शिवसेनेचे मुख्य नेते, उपमुख्यमंत्री एकनाथराव शिंदे यांनी देवनाथ जाधव मा.भास्कराव आंबेकर मा. आमदार अर्जुनराव खोतकर हिकमत दादा ऊढण यांचा सत्कार करून त्यांना शिवसेनेत प्रवेश दिला

सारोळा येथील किसन जंगले यांचे निधन

आत्ताच एक्सप्रेस

कन्नड ग्रामीण प्रतिनिधी/ सुनिल निकम/कन्नड तालुक्यातील सारोळा येथील कै किसन शेनफडू जंगले वय ६५ यांचे रविवारी रात्री ९ वाजता

अल्पशा आजाराने दुःखद निधन त्यांच्यावर सोमवारी सकाळी १० वाजता सारोळा येथील स्मशानभूमीत अंत्यसंस्कार करण्यात आले त्यांच्या पश्चात तिन मुले सुना नातवंड जवाई असा परिवार आहेत कडूबा व आरुण व अनिल यांचे वडील होत जगन जंगले यांचे ते काका होते

संक्षिप्त

सफाई कर्मचारी पदासाठी अर्ज करावेत

आत्ताच एक्सप्रेस

जालना प्रतिनिधी/ जालना जिल्हा सैनिक कल्याण कार्यालयाच्या बहुउद्देशीय महासैनिक लॉन येथे अशासकीय स्तरावर सफाई कर्मचाऱ्यांचे एक पद एकत्रित मानधन तत्वावर तात्पुरत्या स्वरुपात भरण्यात येणार आहे. अर्ज करण्याची प्रक्रिया सुरू करण्यात आली आहे. यामध्ये माजी सैनिकाच्या पत्नीस प्राधान्य दिले जाईल. नंतरच इतर नागरिकांचा विचार करण्याचे व निवड करण्याचे अधिकार जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी यांच्याकडे राहतील. तरी अशासकीय सफाई कर्मचारी पदासाठी इच्छुक व पात्र उमेदवारांनी दि.१८ डिसेंबर २०२५ पर्यंत कागदपत्रासह आपले अर्ज जिल्हा सैनिक कल्याण कार्यालय, जालना येथे सादर करावेत, असे आवाहन जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी, जालना यांनी प्रसिध्दीपत्रकाद्वारे केले आहे.

उल्लास-नवभारत साक्षरता कार्यक्रम यशस्वीतेसाठी जिल्हा प्रशासन कटिबद्ध - जिल्हाधिकारी

आत्ताच एक्सप्रेस

जालना प्रतिनिधी/उल्लास-नवभारत साक्षरता कार्यक्रम सन २०२२-२०२७ या केंद्र शासनाच्या महत्त्वपूर्ण योजनेला जिल्ह्यात यशस्वी करण्यासाठी जिल्हा प्रशासन पूर्णपणे कटिबद्ध असून, यात हलगर्जीपणा करणाऱ्यांवर योग्य ती कारवाई केली जाईल. अशी सुचना जिल्हाधिकारी आशिमा मित्तल यांनी केली.

केंद्र शासनाने आदेशित केल्यानूसार जिल्ह्यात उल्लास-नवभारत साक्षरता कार्यक्रम सन २०२२-२०२७ या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी माहिती घेण्यात आली. या बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी जिल्हाधिकारी आशिमा मित्तल होत्या. बैठकीच्यावेळी उल्लास नवभारत साक्षरता कार्यक्रमाच्या योजनेची तथा राजीव गांधी विद्यार्थी सानुग्रह अनुदान योजनेबाबतची इत्यंभूत माहिती देण्यात आली. उल्लास-नवभारत साक्षरता कार्यक्रमाबाबत तालुकानिहाय माहिती घेण्यात आली. यावेळी अंबड, परतूर व जालना शहर महापालिका व त्यांच्या अखात्यारित असलेल्या शाळांतील शिक्षकांची या योजनेस अपेक्षित प्रतिसाद दिसून आला नाही. याबाबत जिल्हाधिकारी आशिमा मित्तल व मुख्य कार्यकारी अधिकारी मिन्नू पी.एम. यांनी नाराजी व्यक्त केली. या योजनअंतर्गत असाक्षरांना वाचन, लेखन व संख्याज्ञानचे ज्ञान देण्यासाठी स्वयंसेवकामार्फत सन २०२५-२६ मध्ये एकुण १६९८८ असाक्षरांना साक्षर करण्याचे उद्दीष्ट देण्यात आले आहेत. त्यापैकी आतापर्यंत १३ हजार ३९९ असाक्षरांची प्रत्यक्ष नोंदणी करण्यात आलेली आहे. यावेळी शिक्षणाधिकारी लता सानप यांनी उपस्थितांना मार्गदर्शन केले. बातमी तयार करा

कुक्कडगांवचे धरणग्रस्त शेतकरी अडचणीत

पुल वाहून, रस्ता ठप्प-आमची शेती, आमचा हक्क कुठे गेला? संतप्त प्रश्न

आत्ताच एक्सप्रेस

अंबड तालुका प्रतिनिधी / तालुक्यातील कुक्कडगांव सुखापूरी धरणाच्या उभारणीत जमीन गमावलेल्या धरणग्रस्त शेतकऱ्यांवर आता आणखी एक संकट कोसळले आहे. शिल्लक राहिलेल्या थोड्याशा जमिनीची मशागत करण्यासाठी वापरला जाणारा मुख्य रस्ता आणि पुल अतिवृष्टीत वाहून गेल्याने शेती करणे, माल वाहतूक करणे आणि दैनंदिन शेतीकाम करणे अशक्यप्राय झाले आहे. पाटबंधारे विभागाने जमीन अधिग्रहण करताना दिलेली मोठमोठी आश्वासने आता पूर्णपणे पोकळ ठरल्याचा आरोप शेतकऱ्यांनी केला आहे.

धरणामुळे मोठा भूभाग पाण्याखाली गेला. अनेक शेतकरी अल्पभूधारक बनले; काहींच्या नावावर तर फक्त काही गुंठ्यांची जमीन उरली. या उरलेल्या जमिनीवर शेती करून जगण्याशिवाय पर्याय नाही. पण या जमिनीपर्यंत पोहोचण्यासाठी एकमात्र असलेला रस्ता आणि पुल वाहून गेल्याने शेतकऱ्यांचा रोजचा उदरनिर्वाहच प्रश्नचिन्हात आला आहे. धरणकाठचा हा मार्ग वर्षानुवर्षे दुरुस्तीअभावी खस्ता खात होता. यावर्षीच्या मुसळधार पावसात पुल वाहून गेल्यानंतर शेतकऱ्यांचे हाल अक्षरशः बिकट झाले आहेत. मातीचे ढिगारे, खोल चिखल आणि खड्ड्यांनी भरलेला मार्ग ओलांडणे म्हणजे धोका पत्करणे. लहान वाहने तर सोडाच, बैलगाडीदेखील अडकून पडतात; शेतकरी पायी जाण्यासाठी सुद्धा दोन पट वेळ घालवत आहेत.

या मार्गावरूनच ऊस, कापूस, मोसंबी, सोयाबीन, मुग, बाजरी आणि सुखापूरी बाजारपेठेत जाणारा भाजीपाला वाहतूक केला जातो. रस्ता उद्ध्वस्त झाल्याने शेतमाल बाजारपेठेत वेळेवर पोहोचत नाही;

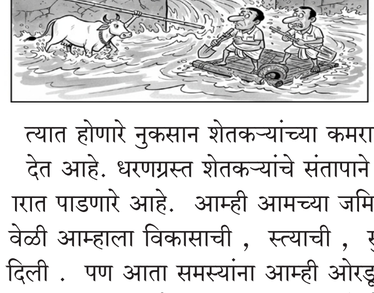

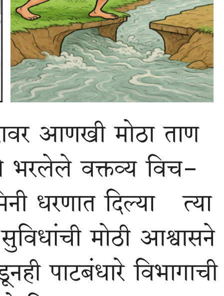

त्यात होणारे नुकसान शेतकऱ्यांच्या कमरावर आणखी मोठा ताण देत आहे. धरणग्रस्त शेतकऱ्यांचे संतापाने भरलेले वक्तव्य विचारात पाडणारे आहे. आम्ही आमच्या जमिनी धरणात दिल्या त्या वेळी आम्हाला विकासाची , स्त्याची , सुविधांची मोठी आश्वासने दिली . पण आता समस्यांना आम्ही ओरडूनही पाटबंधारे विभागाची नजर आमच्याकडे जातच नाही ! पाटबंधारे विभागावर वरून हात असल्याने आमच्या वेदना कोणालाच दिसत नाहीत.

ग्रामस्थांनी प्रशासनासमोर स्पष्ट मागणी ठेवली आहे-

वाहून गेलेला रस्ता तातडीने दुरुस्त करावा, पुलाची पुनर्बांधणी करावी, धरण परिसरासाठी कायमस्वरूपी मजबूत आरसीसी रस्ता करावा. अन्यथा धरणग्रस्त शेतकऱ्यांची उरलेली शेती, त्यांच्या कुटुंबाचा उदरनिर्वाह आणि बाजारपेठेत जाणारी कृषी वाहतूक संपूर्णपणे ठप्प होईल, असा इशारा त्यांनी दिला आहे. कुक्कडगांवचे धरणग्रस्त शेतकरी आज एकच प्रश्न विचारत आहे जमीन घेताना दिलेली आश्वासने कुठे गेली? आमचा मार्ग कोसळला, पण पाटबंधारे विभाग कधी जागा होणार?

रंगनाथ महाराजांची ११० वी पुण्यतिथी सोहळा संपन्न

महाराजांच्या नामस्मरणाने सोहळ्याला दिव्य पावित्र्य लाभले - भास्कर आबा दानवे

आत्ताच एक्सप्रेस

जालना प्रतिनिधी/ नाव्हा (ता. जालना) (ता.१७) येथे आनंदी आत्मानंद सरस्वती उर्फ रंगनाथ महाराजांच्या ११० व्या पुण्यतिथी सोहळा मोठ्या उत्साहाने संपन्न झाला, यावेळी भाजपा जालना महानगर जिल्हाध्यक्ष भास्कर आबा दानवे यांनी महाराजांच्या पवित्र मूर्तीचे दर्शन घेतले तसेच संस्थान तर्फे यावर्षी प्रथमच दिंडी स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या दिंडी स्पर्धेत पंचक्रोशीतील २१ गावांतील भक्तांनी हरिनामाच्या गजरात, टाळ-मृदंगाच्या नादात मोठ्या उत्साहाने दिंडीत सहभाग नोंदवला.

दिंडी स्पर्धेत धारकल्याण दिंडीला प्रथम, नाव्हा दिंडीला द्वितीय व मौजे आनंदवाडी भजनी मंडळास तृतीय क्रमांक घोषित करण्यात आला.

भास्कर आबा दानवे म्हणाले की, रंगनाथ महाराजांच्या कृपेने नाव्हा परिसरात भक्तिभाव, हरिनाम आणि सामाजिक एकोपा अधिक दृढ होत आहे. दिंडी परंपरा ही आपली सांस्कृतिक ओळख असून अशा उपक्रमांमुळे नव्या पिढीत संस्कार, शिस्त आणि भक्तीची भावना जागृत होते.

संस्थानतर्फे केलेले आयोजन अत्यंत अनुकरणीय असून पुढील वर्षी दिंडी स्पर्धेला आणखी भव्य स्वरूप देण्यासाठी आपला सर्वतोपरी सहकार्य राहील तसेच पुढील वर्षीच्या दिंडी स्पर्धेत प्रथम क्रमांक मिळवणाऱ्या दिंडीस माझ्यावतीने रुपये ५१,०००/- रोख देण्यात येणार असल्याची घोषणा भाजपा जिल्हाध्यक्ष भास्कर आबा दानवे यांनी केली.

यावेळी कार्यक्रमास जिल्हा उपाध्यक्ष श्री. सिद्धिविनायक मुळे, शिवदादा शेजूळ, विष्णूबापू डोंगरे, देविदास देशमुख, तालुकाध्यक्ष श्री. संजय डोंगरे, मुकेश चव्हाण, सरपंच विष्णू भुतेकर, संस्थेचे उपाध्यक्ष लक्ष्मन कुलकर्णी, सहसचिव अरुण इंगोले, बंडू राजे जाधव तसेच पंचक्रोशीतील असंख्य भाविक मोठ्या श्रद्धेने उपस्थित होते.

नागरिकांनी थंडीच्या दिवसात योग्य ती दक्षता घ्यावी- जिल्हाधिकारी

आत्ताच एक्सप्रेस

जालना प्रतिनिधी/ कुलाबा प्रादेशिक हवामानशास्त्र केंद्राने दिलेल्या सूचनेनुसार जालना जिल्ह्यात दि. १७ ते १८ नोव्हेंबर २०२५ रोजी यलो अलर्ट जारी केला आहे. या दोन दिवशी तुरळक ठिकाणी थंडीची लाट येण्याची शक्यता वर्तवली आहे. तरी जालना जिल्ह्यातील नागरिकांनी थंडीच्या दिवसात योग्य ती दक्षता घ्यावी, आवाहन जिल्हाधिकारी आशिमा मित्तल यांनी केले आहे.

जिल्ह्यात लाट येण्याची शक्यता असल्याने काय करावे व काय करू नये याची माहिती पुढीलप्रमाणे आहे. १. आवश्यकता असल्यास घराबाहेर जावे अन्यथा घरीच थांबावे. २. थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी उबदार कपडे आहेत याची खात्री करावी. ३. प्रसार माध्यमाव्दारे वेळोवेळी थंडीचा प्रतिकार करण्यासाठी दिलेली माहिती किंवा सूचना अमलात आण्याव्यात. ४. एकटे राहणाऱ्या वयोवृद्ध शेजारच्या व्यक्तींकडे लक्ष दयावे. ५. गरम राहणाऱ्या किंवा इमारतीमधील जास्त हवा न येणाऱ्या खोलीमध्ये वास्तव्य करावे. रूम हिटर चा वापर करावा. गरम पेय घ्यावे व शरीर उष्ण राहण्यासाठी व थंडीच्या लाटेचा प्रतिकार करण्यासाठी शरीराला तयार करावे. ६. विद्युत प्रवाह खंडीत झाल्यास फ्रीज मधील खाण्याचे पदार्थ ४८ तास व्यवस्थित राहू शकतात फक्त त्याचा दरवाजा व्यवस्थीत लागतो का ते पहावे व जास्त वेळा उघडू नये. ७. थंडी पासून बचाव करण्यासाठी टोपी किंवा मफलरचा वापर करावा. ८. रॉकेल च स्टोव्ह किंवा कोळश्याची शेगडी वापरत असाल तर त्याचा धूर जाण्यासाठी खिडकी उघडी असावी अन्यथा दुषित धुरामुळे बाधा होऊ शकते. ९. ताजे पदार्थ खावेत ज्यामुळे शरीरामध्ये उर्जा निर्माण होईल. मादक पदार्थ किंवा अल्कोहोल मिश्रित नसलेले पेय घ्यावेत. १० हिमबाधा झाल्याचे लक्षणे दिसताच डॉक्टरांना भेटावे. स्पर्श केल्यानंतर जाणीव होत नसल्यास किंवा हाताची बोटे, कानाची पाळी, नाकाचा शेंडा यांचा रंग पांढरा किंवा फिक्कट झाल्यास तात्काळ डॉक्टरांचा सल्ला घ्यावा.

खालील लक्षणे आढळल्यास तात्काळ डॉक्टरांना दाखववावे -शरीर थंड पडणे. थंडी वाजणे. स्मृतीभ्रंश होणे. बोलतांना विसंगती किंवा अडखळणे, उच्चार स्पष्ट न करता येणे. अंधारी येणे, थकवा जाणवणे.

जालन्यात शिवसेना प्रमुखांना अभिवादन

आत्ताच एक्सप्रेस

जालना प्रतिनिधी/ हिंदुहृदयसम्राट शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे यांच्या पुण्यतिथीनिमित्त शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) पक्षाच्या वतीने अभिवादन करण्यात आले. यावेळी शिवसेना उपनेते लक्ष्मणराव वडले,नगरसेवक गणेश घुगे, युवासेना विस्तारक भरत सांबरे,दर्शन चौधरी, संदीप झारखंडे, चेतन भुरेवाल, अंकुश राजे जाधव, अजय रोडीये, संतोष शौत्रिये, राजू गुलगे,नारायण पवार अनिल कोलते, दत्ता जाधव यांच्यास शिवसैनिकांची उपस्थिती होती.

अंबड नगरपरिषद निवडणुकीत 'टोपे फॅक्टर'ची जोरदार चर्चा ; महाविकास आघाडी विकासाच्या मुद्द्यांवर मैदानात

आत्ताच एक्सप्रेस

अंबड प्रतिनिधी/ अंबड नगरपरिषद निवडणूक २०२५ च्या पार्श्वभूमीवर माजी मंत्री आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस (शरद पवार गट) चे नेते राजेश भैया टोपे यांचे नेतृत्व अग्रस्थानी असून अंबड शहरात 'टोपे फॅक्टर'ची व्यापक चर्चा सुरु आहे. राष्ट्रवादी, शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) आणि काँग्रेस या तिन्ही पक्षांनी महाविकास आघाडीच्या नावाखाली एकत्र येत टोपे यांच्या मार्गदर्शनाखाली निवडणूक लढवण्याचा निर्णय घेतला आहे. नगरपरिषदेवर सत्ता आणण्याचा त्यांचा निर्धार असल्याचे पक्षातील सूत्रांनी सांगितले.

राजेश टोपे गेल्या आठ दिवसांपासून अंबडमध्ये थेट राजकीय तळ ठोकून उमेदवार निवड व प्रचार आराखडा यात व्यस्त आहेत. २०२७ मध्ये होणाऱ्या विधानसभा मतदारसंघ पुनर्रचनेनंतर अंबड स्वतंत्र सर्वसाधारण मतदारसंघ होणार असल्याची चर्चा असून, याच कारणामुळे ही नगरपरिषद निवडणूक टोपेंच्या राजकीय समीकरणात महत्वाची मानली जात आहे. त्यांच्या सक्रियतेमुळे कार्यकर्त्यांत चैतन्य निर्माण झाले असून आघाडीचा आत्मविश्वास वाढल्याचे चित्र दिसत आहे.

अंबड तालुका खरेदी-विक्री संघात राष्ट्रवादी काँग्रेसने नुकतेच चेअरमन पद बिनविरोध पटकावले होते. त्यामुळे महाविकास आघाडीचे वर्चस्व नगरपरिषदेतही दिसून येईल का, याबाबत शहरात चर्चा सुरू आहे. अंबडमध्ये टोपे यांनी केलेल्या विकासकामांची या निवडणुकीत मोठ्या प्रमाणावर चर्चा होत आहे. १०० बेडचे उपजिल्हा रुग्णालय, पॉलिटेक्निकल कॉलेज, तहसील कार्यालय, पंचायत समितीची नवी इमारत, प्रशासकीय संकुल, नाट्यमंदिर, आयटीआय कॉलेज, मुलींसाठी शासकीय वसतिगृह, मुस्लिम समाजासाठी शादीखाना आणि कोर्ट बिल्डिंग तसेच अतिरिक्त जिल्हा कोर्ट अशा महत्वाच्या प्रकल्पांमुळे मतदारांचा कल टोपेंकडे झुकत असल्याचे बोलले जात आहे.

महाविकास आघाडीचे उमेदवार विकासाच्या कामांवर भर देत प्रचार राबवत आहेत, तर विरोधक 'पर्यायी नेतृत्व' आणि 'स्थानिक समस्यांवर ठोस उपाययोजना' या मुद्द्यांवर मतदारांना आकर्षित करण्याचा प्रयत्न करत आहेत. त्यामुळे अंबडमधील निवडणूक चुरशीची आणि राजकीयदृष्ट्या

महत्वाची ठरणार हे निश्चित आहे.

दरम्यान, अंबड तालुक्यासह परिसरातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्येही माजी मंत्री राजेश भैया टोपे यांचे वर्चस्व कायम असल्याचे दिसत आहे. घनसावंगी मतदारसंघाचे माजी आमदार असूनही घनसावंगी पंचायत समिती आणि मार्केट कमिटीवर त्यांची पकड आजही तितकीच मजबूत आहे. संघटनशक्ती, कार्यकर्त्यांशी असलेली घट्ट नाळ आणि स्थानिक राजकारणातील त्यांची धोरणात्मक सक्रियता यामुळे टोपेंचा प्रभाव आजही अबाधित असल्याची चर्चा राजकीय वर्तुळात जोरात आहे.

ताडहदगांव सर्कलचा राजकीय इतिहास - समृद्ध, परंतु विकास मात्र कागदावरच....

आत्ताच एक्सप्रेस

अंबड प्रतिनिधी/ अंबड तालुक्यातील ताडहदगांव सर्कल हे अनेक वर्षांपासून राजकीय दृष्ट्या प्रभावशाली मानले जाते. या सर्कलमधून नेते झाले, निवडून गेले, मंत्री झाले - परंतु सर्वसामान्य जनतेच्या जीवनमानात हवा तसा बदल कधीच झाला नाही.

* खडबडीत, जीव धोक्यात घालणारे रस्ते

* उन्हाळ्यात तीव्र पाण्याची टंचाई

* आरोग्यसेवेचा अभाव

* युवकांना तग धरण्यासाठी रोजगाराची कमतरता

या सर्व समस्या जसाच्या तशा राहिल्यामुळे जनतेत खोलवर निराशा निर्माण झाली.

विशेष म्हणजे, याच सर्कलमधून **राजेश टोपे** यांनी राजकारणात प्रवेश केला. पंचवीस वर्षांचे आमदारपद आणि तिन्ही वेळा मंत्रीपद - एवढी मोठी शक्ती असूनही ताडहदगांव सर्कलच्या विकासात अपेक्षित बदल झाला नाही. अनेक गावं आजही २०-२५ वर्षांपूर्वीच्या स्थितीतच आहेत.

पक्ष बदलले, सत्ता बदलली - पण सर्कलचा विकास तसाच थांबलेला

गेल्या काही निवडणुकांमध्ये राष्ट्रवादी काँग्रेस, शिवसेना, भाजप - सर्वांना या सर्कलच्या जनतेने संधी दिली. प्रत्येक वेळी विकास करू अशी ग्वाही देण्यात आली. पण विकासाचे आराखडे निवडणुकीपुरतेच राहिले.

या सर्वांच्या परिणामी एक भावना पक्की झाली-

पक्षांनी आम्हाला दिले ते फक्त आश्वासन; आता विश्वास अपक्षावरच!

बप्पासाहेब गोल्डे - जनतेतून उभा राहिलेला नवा पर्याय, नवा नेता

बप्पासाहेब गोल्डे यांनी अल्पावधीतच सर्कलमधील जवळपास प्रत्येक गावात भेटी घेतल्या. लोकांच्या समस्या ऐकल्या, नोंदवल्या आणि त्याच्या समाधानासाठी ठोस योजना सादर केल्या.

त्यांच्या कार्यपद्धतीच्या काही महत्त्वाच्या वैशिष्ट्यांकडे पाहूया:

साधेपणा आणि स्पष्ट बोलण्याची शैली

गोल्डे कोणतेही अवास्तव आश्वासन देत नाहीत. जे शक्य आहे तेच सांगतात आणि त्यासाठी कोणते उपाय करणार तेही स्पष्ट करतात.

गावागावांतून लोकांचा थेट सहभाग

प्रत्येक गावातील वृद्ध, युवक, शेतकरी, महिला - सगळ्यांशी त्यांनी संवाद साधला.

ज्यांना अनेक वर्षे कोणी ऐकले नाही, त्यांची वेदना पहिल्यांदा कुणीतरी समजून घेतली.

प्रथम रस्ता - मग राजकारण हा दृष्टिकोन

गोल्डे यांनी रस्ते, पाणी, वीज, आरोग्य, शाळा, शेतकऱ्यांसाठी सिंचन या मूलभूत गरजांना प्राधान्य दिले आहे.

पक्षीय राजकारणातून मुक्त दृष्टी

कोणत्याही पक्षाचा दबाव नाही, स्वार्थ नाही -

फक्त विकास हा एकमेव अजेंडा.

सर्कलमध्ये वाढत चाललेला जनसमर्थनाचा लाट

गोल्डेंच्या दौऱ्यांमुळे प्रत्येक पक्षाच्या नेत्यांना धडकी भरली आहे. कारण ते जिथे जातात, तिथे लोकांचा विश्वास आणि आदर मिळतो.

अनेक ग्रामस्थ खुलेपणाने सांगू लागले आहेत-

पक्षांनी वर्षानुवर्षे आश्वासनं दिली, पण गोल्डे साहेबांनी प्रत्यक्ष आमचं दुःख ऐकून घेतलं.

यावेळी अपक्षालाच संधी द्यायची. कारण आपलं सर्कल बदलायचं असेल तर मार्ग हाच आहे.

आज ताडहदगांव सर्कलमध्ये नवी उर्जा - नवा अध्याय सुरु

जनतेमध्ये उत्सुकता वाढली आहे.

वातावरण बदलतंय.

लोकांच्या नजरेत पहिल्यांदाच नव्या नेतृत्वाकडून खऱ्या विकासाची अपेक्षा निर्माण झाली आहे.

बप्पासाहेब गोल्डे फक्त उमेदवार नाहीत, तर-

जनतेच्या हक्कांचा आवाज
विकासाचा पर्याय
सर्कलच्या भविष्याचा दीपस्तंभ

एकच आवाज एकच घोषणा

ताडहदगांव सर्कलचा विकास

होणारच - कारण यावेळी आपला नेता अपक्ष बप्पासाहेब गोल्डे!

विकासाला पक्ष नको नेता खरा हवा!

ताडहदगांव सर्कल आता परिवर्तनाच्या उंबरठ्यावर उभे आहे -

आणि या परिवर्तनाचे नेतृत्व करण्यासाठी जनता आज निर्धाराने उभी आहे.

हे पत्रक मालक, मुद्रक, प्रकाशक सुग्रीव सोपानराव मुंढे यांनी निरंकारजी प्रिंट अँण्ड पब्लिकेशन, पी-३०/०/२,गुलमोहर कॉलनी,एन-५, सिडको, छत्रपती संभाजीनगर-४३१००३ (महाराष्ट्र), येथे छापून पी-३०/०/२, गुलमोहर कॉलनी, एन-५, सिडको, छत्रपती संभाजीनगर-४३१००३ (महाराष्ट्र) येथून प्रकाशित केले.
मुख्यकार्यालय-०२४०-२४७४८१३, संपादक-सुग्रीव सोपानराव मुंढे मो.९४२१२८१०७८ , RNI.No.MAH/MAR2011/39247
The Printer, Owner & Publisher **Sugriv Sopanrao Mundhe** Print at Nirankarji Print & Publication, P-30/0/2, Gulmohar Colony, N-5 CIDCO, Chhatrapati Sambhajinagar -431003 (M.H.) Published at P-30/0/2, Gulmohar Colony, N-5 CIDCO, Chhatrapati Sambhajinagar -431003. (**Editor - Sugriv Sopanrao Mundhe**) Office Ph. : 0240-2474813